

MAAORJUUTTAJAT TYÖSSÄ

On ilmestynyt uusi kesäkuun 8 päivän laki vuodelta 1901: kruununmaiden luovuttamisesta yksityisille henkilöille Siperiassa. Miten uutta lakia tullaan soveltamaan,— sen näyttää tulevaisuus. Mutta jo itse tämän lain luonne on niin opettavainen, se näyttää niin havainnollisesti tsaarihallituksen kaunistelemattoman luonteen ja todelliset pyrkimykset, että meidän kannattaa tarkastella tätä lakia seikkaperäisesti ja huolehtia siitä, että se tulisi mitä laajimmin tunnetuksi työväenluokan ja talonpoikaiston keskuudessa.

Hallituksemme on jo kauan jaellut antipaloja jalosukuisille aatelisille tilanherroille: se on järjestänyt heitä varten aatelispankin, myöntänyt tuhansia huojuksia lainojen annossa ja verorästien maksuajan lykkäyksessä, se on auttanut heitä järjestämään sokeritehtailija-miljonäärien kesken salaisen sopimuksen hintojen korottamiseksi ja voittojen lisäämiseksi, se on huolehtinut maapiiripäälliköiden virkapaikkojen varaamisesta omaisuutensa tuhlanneille aatelispojille, nyt se järjestää jalosukuisille viinapolttimoiden omistajille edullisen vodkan myynnin valtiolle. Mutta maiden luovuttamisella se ei enää ainoastaan anna antipaloja kaikkein rikkaimmille, kaikkein ylhäisimmille riistäjille,— se luo *uutta* riistäjäluokkaa, se tuomitsee miljoonat talonpojat ja työläiset vakinaiseen orjuuteen uusille tilanherroille.

Tarkastelkaamme uuden lain tärkeimpiä perusteita. Ennen kaikkea on huomautettava, että tätä lakia — ennen kuin maanviljelyksen ja valtion omaisuuksien ministeri esitti sen Valtakunnanneuvostolle — käsiteltiin *aatelissäädyn asioita hoitavassa erikoisessa neuvottelukomiteassa*. Kaikille on

tiettyä, että suurimmassa puutteessa Venäjällä nykyään ovat aateliset tilanherrat eivätkä työläiset ja talonpojat, ja niinpä „erikoinen neuvottelukomitea” ei vitkastellutkaan etsiessään keinoja heidän auttamisekseen puutteessa. Siperiassa olevia kruununmaita tullaan myymään ja antamaan vuokralle „yksityisille henkilöille” „yksityisomistuksellisia talouksia” varten ja tällöin muiden maiden kuin Venäjän alamaisilta ja vierasheimoisilta (vierasheimoisten joukkoon kuuluvat myös juutalaiset) kielletään *ainiaaksi* näiden maiden kaikkinaisen hankkiminen, ja niiden vuokraaminen (mikä on tuleville tilanherroille kaikkein edullisin operaatio, kuten tulemme näkemään) sallitaan yksinomaan aatelisille, „jotka ovat”, kuten laki sanoo, „taloudellisen luotettavuutensa puolesta hallituksen näkökohtien kannalta toivottuja maanomistajiksi Siperiassa”. Siis hallituksen näkökohtana on juuri se, että työtätekevä väestö alistettaisiin suurten maanomistaja-aatelisherrojen orjuuteen. Kuinka suurten, sen näkee siitä, että myytävien maa-alojen koko ei lain mukaan saa ylittää *kolmea tuhatta desjatiinaa*, vuokralle annettavien maa-alojen kokoa ei ole rajoitettu lainkaan ja vuokra-aika on määrätty *99 vuoteen saakka!* Puutteessa oleva tilanherra tarvitsee hallituksemme laskelmien mukaan *kaksisataa kertaa* enemmän maata kuin talonpoika, jolle Siperiassa lohkaistaan 15 desjatiinaa perhettä kohti.

Ja mitä kaikkia huojennuksia ja poikkeuksia laki vielä edellyttääkään tilanherroille! Ensimmäisten viiden vuoden kuluessa vuokraajalta ei peritä mitään maksuja. Jos hän ostaa vuokraamansa maan (ja uuden lain mukaan hänellä on siihen *oikeus*), niin hän nauttii ostohinnan suorituksessa 37 vuoden vähittäismaksuoikeutta. Erikoisluvalla sallitaan yli kolmenkin tuhannen desjatiinan maa-alueen lohkaiseminen myytäväksi ja myyminen vapaasti sovitulla hinnalla eikä julkisella huutokaupalla sekä rästien maksun lykkääminen vuodella ja vieläpä kolmellakin vuodella. Ei pidä unohtaa sitä, että yleensä uutta lakia käyttävät hyväkseen vain ylimmät virkamiehet ja henkilöt, joilla on suhteita hoviin j.n.e.,—tällaiset henkilöt saavat kaikkia näitä huojennuksia ja poikkeuksia aivan leikiten, kun on vaihdettu pari sanaa kuvernöörin tai ministerin kanssa jossain vierashuonekeskustelussa.

Mutta syntyykin pulma. Mitä hyötyä noista vaikkapa kolmenkin tuhannen desjatiinan maalohkoista on kaikille niiden

omistaja-kenraaleille, ellei löydy „talonpoikaa”, jonka on pakko raataa näiden kenraalien hyväksi? Niin nopeasti kuin kansan hätä Siperiassa kasvaakin, on sikäläinen talonpoika sittenkin verrattomasti itsenäisempi kuin „Venäjän” talonpoika eikä se ole tottunut tekemään työtä keppikurin alaisena. Uusi laki yrittää totuttaa häntä siihen. „Yksityisomistuksellisille talouksille aiottu maat *lohkaistaan mahdollisuuden mukaan siten, että ne vuorottelevat* talonpojille annettujen maa-alojen kanssa”,— sanotaan lain 4. pykälässä. Tsaarihallitus pitää huolta „ansiotöistä” köyhille talonpojille. Samainen hra Jermolov, joka nyt maanviljelyksen ja valtionomaisuuden ministerin ominaisuudessa on esittänyt Valtakunnepuolesta lain kruununmaiden luovuttamisesta Siperiassa yksityisille henkilöille, julkaisi kymmenen vuotta sitten (panematta nimeään alle) kirjan: „Kato ja kansan hätä”. Tässä kirjassa hän sanoi suoraan, ettei ole syytä antaa Siperiaan-muuttolupaa niille talonpojille, jotka voivat saada „ansiotöitä” paikallisilta tilanherroilta. Venäläiset valtiomiehet eivät kursaile lausuessaan julki puhtaasti maaorjuuttajain katsomuksia: talonpojat on luotu tekemään työtä tilanherrojen hyväksi, ja sen vuoksi talonpojille ei pidä edes „antaa lupaa” muuttaa minne haluavat, jos tilanherrat jäävät sen vuoksi ilman halpoja työläisiä. Ja kun talonpojat kaikista vaikeuksista, viivytyksistä ja vieläpä suoranaisista kielloista huolimatta muuttivat edelleenkin sadoin tuhansin Siperiaan,— niin silloin tsaarihallitus, aivan kuin vanhan kartanonherran vouti, ryntäsi ajamaan heitä takaa näännyttääkseen heidät uudessakin paikassa. Jos pienten maaosuuksien ja talonpoikain maiden (joista parhaat on jo vallattu) lomaan tulee „vuorottelemaan” jalo-sukuisten tilanherrojen kolmen tuhannen desjatiinan laajuisia tiluksia,— niin eipä silloin taida lähiaikoina enää olla paljoakaan sellaista, mikä houkuttelisi muuttamaan Siperiaan. Ja uusien tilanherrojen maiden hinta alkaa kohota sitä nopeammin, mitä tukalammaksi käy lähiseutujen talonpoikain elämä: näiden talonpoikain on palkkauduttava työhön aivan halvasta ja vuokrattava tilanherrain maita ylettömän kalliilla — aivan kuin „Venäjällä”. Uusi laki pitäääkin suoranaisesti huolta siitä, että saataisiin pikemmin luoduksi uusi paratiisi tilanherroille ja uusi helvetti talonpojille: on tehty erikoinen varaus nimenomaan maan vuokraamisesta *yhdeksi kylvökaudeksi*. Oikeastaan vuok-

ralleotetun kruununmaan luovuttamiseksi toiselle tarvitaan erikoislupa, mutta yhdeksi kylvökaudeksi luovuttaminen on aivan vapaasti sallittua. Tilanherra voi rajoittaa kaikki huolensa siihen, että hän palkkaa voudin, joka tulee antamaan maata desjatiinoittain vuokralle tilanherran tilusten lomassa „vuorotteleville” talonpojille — ja lähettämään herralle puhdasta rahaa.

Muuten, aatelismiehet eivät aina halua hoitaa edes seläistakaan „taloutta”. He voivat saada kerralla sievoisen summan, jos he jälleenmyyvät kruununmaan oikeille isäntämiehille. Eihän uutta lakia ole suotta julkaistu juuri sellaisena aikana, jolloin Siperiaan on rakennettu rautatie, jolloin Siperiaan karkoittamiset lakkautetaan ja siirtolaisuus Siperiaan on kasvanut valtaviin mittoihin: kaikki tämä on kiertämättä johtava (ja on jo johtanutkin) maan hinnan kohoamiseen. Sen vuoksi kruununmaiden luovuttaminen yksityisille henkilöille nykyään on itse asiassa kruunun ryöväämistä aateliston taholta: kruununmaiden hinta kohoaa, ja niitä annetaan vuokralle ja myydään erittäin huojennetuilla ehdoilla kaikenlaisille kenraaleille, jotka sitten käyttävätkin hyväkseen tätä hintojen kohoamista. Esimerkiksi Ufan läänissä yhdessä ainoassa kihlakunnassa aateliset ja virkamiehistö tekivät heille (samanlaisen lain nojalla) myytyjen maiden kanssa tällaisen operaation: he maksoivat maista kruunulle 60.000 rpl., mutta kahden vuoden kuluttua myivät nämä samat maat 580.000 ruplasta, s.o. saivat yksinkertaisesta jälleenmyynnistä *enemmän kuin puoli miljoonaa ruplaa!* Tämän esimerkin perusteella voidaan kuvitella, miten monia miljoonia joutuu puutteenaisten tilanherrojen taskuihin maiden luovutuksesta koko Siperiassa.

Tämän häikäilemättömän rosvoamisen verhoamiseksi hallitus ja sen kannattajat esittävät kaikenlaisia yleviä perusteluja. Puhutaan kulttuurin kehittämisestä Siperiassa, mallitalouksien tärkeästä merkityksestä. Todellisuudessa suurmaatilat, jotka saattavat naapuritalonpojat ulospääsemättömään asemaan, voivat nykyään voimistaa vain kaikkein kulttuurittomimpia riistomenetelmiä. Mallitalouksia ei perusteta kruununvarkauksilla, ja maiden luovutus johtaa vain tavalliseen maakeinotteluun aateliston ja virkamiehistön taholta tahi talouden velkaorjuus- ja koronkiskurimenetelmien kukoistamiseen. Liitossa hallituksen kanssa jalosukuiset aatelismiehet ovat syrjäyttäneet juutalaiset ja

muut vierasheimoiset (joita he yrittävät leimata tietämättömälle kansalle erittäin häikäilemättömiksi riistäjiksi) kruununmaiden ostosta Siperiassa voidakseen *itse* ryhtyä harjoittamaan esteettömästi mitä alhaisinta lajia kulakkiutta.

Puhutaan myös aatelis-tilanherrasäädyn poliittisesta merkityksestä Siperiassa: siellä on sivistyneistön keskuudessa erittäin paljon entisiä karkoitettuja, epäluotettua väkeä, ja vastapainoksi heille on muka luotava valtiovalle luotettu tuki, luotettu „zemstvo“-aines. Ja nämä selitykset sisältävät paljon enemmän ja paljon syvällisempää totuutta kuin „Grazhdanin“³⁶ ja „Moskovskije Vedomosti“ osaavat kuvitellakaan. Poliisivaltio nostattaa niin suuresti väestöjoukkoja vastaan, että sen on pakko luoda keino-tekoisesti ihmisryhmiä, jotka kykenisivät olemaan isänmaan tukipylväinä. Sen on luotava luokka sellaisista suurriistäjistä, jotka olisivat kaikesta kiitollisuuden velassa hallitukselle, jotka olisivat sen armosta riippuvaisia, jotka ammentaisivat äärettömän suuria tuloja mitä alhaisimmalla tavalla (välityskaupalla, kulakkiudella) ja sen vuoksi olisivat aina kaikkinaisen mielivallan ja sorron varmoja kannattajia. Aasialainen hallitus tarvitsee tuekseen aasialaisen suurmaanomistuksen, maaorjuudellisen „maatilojen jakelu“-järjestelmän. Ja kun tällä hetkellä ei voida jakaa „maatiluksia asutuksineen“, niin voidaan jakaa maatiloja köyhtyvien talonpoikien maiden *lomaan*; kun on epämukavaa suoranaisesti lahjoittaa tuhansia desjatiinoja hovin kupinnoilijoille, niin voi-han jakelua verhota tuhansin helpotuksin huojenne-tulla myynnillä ja „vuokraamisella“ (99 vuoden määräajaksi). Kuinka tätä maankäyttöpoliitikkaa voitaisiin olla nimittämättä maaorjuuspolitiikaksi nykyajan edistyneimpien maiden, esim. Amerikan, maankäyttöpoliitikkaan verrattuna? Siellä *ei* kukaan *rohkene* puhua siirtolaisuuden sallimisesta tai kieltämisestä, sillä jokaisella kansalaisella on oikeus muuttaa minne hän haluaa. Siellä jokaisella, ken haluaa harjoittaa maataloutta, on *lain mukaan* oikeus ottaa haltuunsa vapaita maita valtakunnan syrjäseuduilla. Siellä ei luoda aasialaisten satraappien luokkaa, vaan tarmokkaiden farmarien luokkaa, farmarien, jotka ovat kehittäneet maan kaikkia tuotantovoimia. Siellä työväenluokka on vapaiden maiden runsauden ansiosta päässyt ensi sijalle korkean elintasonsa puolesta.

Ja millaisena aikana hallituksemme esittikään maaorjuudellisen lakinsa! Mitä ankarimman teollisuuspuolan aikana, jolloin kymmenet ja sadat tuhannet eivät löydä itselleen työtä, miljoonien talonpoikien uuden nälkähädän aikana. Hallitus on kohdistanut kaiken huolenpitonsa siihen, ettei pidettäisi „melua” onnettomuudesta. Sitä varten se on häätänyt työttömiä työläisiä kotiseuduille, sitä varten se on siirtänyt elintarvikeasiat zemstvojen käsistä poliisivirkamiehistön huostaan, sitä varten se on kieltänyt yksityisiä henkilöitä järjestämästä ruokaloita nälkäänäkeville, sitä varten se on tukkinut sanomalehdiltä suun. Ja sitten kun kylläisille epämieluisen „melu” nälästä on lakannut,— tsaari-isä ryhtyi auttamaan, auttamaan puutteenalaisia tilanherroja ja kovaonnisia hoviväen kenraaleja. Toistamme: meidän tehtävänä on nyt — yksinkertaisesti levittää tietoja uudesta laista. Tutustuttuaan siihen kaikkein kehittymättömmätkin työläiskerrokset, sivistymättömimmät ja pimitetyimmätkin talonpojat tulevat ymmärtämään, ketä hallitus palvelee ja minkälaisen hallituksen kansa tarvitsee.

„Iskra” № 8,
syyskuun 10 pnä 1901

Julkaistaan „Iskra” lehdessä
tekstin mukaan